

SỬ DỤNG HIỆU QUẢ NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ VÀO SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2015 - 2017. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN TỚI NĂM 2020

Nguyễn Thị Thu Hà

Trường Đại học Sư phạm - ĐH Thái Nguyên

TÓM TẮT

Sử dụng hiệu quả vốn đầu tư vào sản xuất nông nghiệp để mang lại hiệu quả kinh tế cao cho huyện Phú Bình là điều mà các nhà lãnh đạo huyện luôn hướng tới. Tác giả nghiên cứu vấn đề này nhằm phát huy những thành quả mà huyện Phú Bình đã đạt được và đưa ra những giải pháp nhằm sử dụng nguồn vốn hiệu quả hơn trong sản xuất nông nghiệp của huyện. Để thực hiện bài viết này tác giả có sử dụng một số phương pháp nghiên cứu như: Phương pháp thực địa, Thu thập tổng hợp tài liệu, phương pháp điều tra... Qua nghiên cứu Tác giả nhận thấy trong giai đoạn 2015-2017 nền nông nghiệp huyện Phú bình đã đạt được những thành tựu đáng kể nhờ sử dụng tốt các nguồn vốn đầu tư. Tuy nhiên, bên cạnh đó ngành nông nghiệp của huyện vẫn còn nhiều hạn chế như: sản xuất nông nghiệp vẫn mang tính chất nhỏ lẻ, manh mún, giá cả sản phẩm nông nghiệp đầu ra không ổn định. Tình trạng được mùa mất giá vẫn thường xuyên xảy ra, cơ sở hạ tầng còn nhiều khó khăn, chưa đồng bộ... Vì vậy việc sử dụng hiệu quả các nguồn vốn đầu tư cho sản xuất nông nghiệp của huyện trong giai đoạn hiện nay là vấn đề cấp thiết và đó cũng là mục tiêu mà bài báo đề cập.

Từ khóa: *Hiệu quả; vốn đầu tư; nông nghiệp; Phú Bình; Thái Nguyên.*

Ngày nhận bài: 13/8/2019; Ngày hoàn thiện: 27/9/2019; Ngày đăng: 30/9/2019

EFFICIENT USE OF INVESTMENT CAPITAL SOURCES IN AGRICULTURAL PRODUCTION IN PHU BINH DISTRICT, THAI NGUYEN PROVINCE PERIOD 2015 - 2017. DEVELOPMENT ORIENTATION TO 2020

Nguyen Thi Thu Ha

TNU - University of Education

ABSTRACT

Effective use of investment capital in agricultural production to bring high economic efficiency to Phu Binh district is what district leaders always aim to. The author studies this issue in order to promote the achievements that Phu Binh district has achieved and provide solutions to use more efficient sources of resources in agricultural production in the district. For the purpose of this article, the author has used some research methods such as: Field method, Collecting documents, methods of investigation... Through research The author have been detected that, in the period of 2015-2017 background Phu Binh district agriculture had achieved remarkable achievements thanks to good use of investment capital. However, the agricultural sector of the district is still limited, such as agricultural production is still small and fragmented, the price of agricultural products is unstable. The situation of being devalued often occurs, the infrastructure is still difficult and not synchronized... Hence, the effective use of investment capital for agricultural production in the district in the current period this is urgent and that also is the goal that the article is mentioned.

Keywords: *Effective; investment; agriculture; Phu Binh; Thai Nguyen.*

Received: 13/8/2019; Revised: 27/9/2019; Published: 30/9/2019

Email: ntthadhsptn@gmail.com

<http://jst.tnu.edu.vn>; Email: jst@tnu.edu.vn

1. Đặt vấn đề

Trong thời kỳ đẩy nhanh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế đã tạo ra nhiều cơ hội thuận lợi thúc đẩy tăng trưởng và chuyển dịch cơ cấu nền kinh tế nói chung và ngành nông nghiệp nói riêng theo hướng hiện đại hóa. Nông nghiệp là một trong những ngành quan trọng của nền kinh tế. Sự phát triển của sản xuất nông nghiệp không chỉ góp phần vào tăng trưởng kinh tế mà còn cung cấp các sản phẩm thiết yếu để duy trì sự sống của con người, duy trì các hoạt động trong xã hội, nâng cao mức sống của người dân, góp phần đảm bảo sự ổn định an ninh, chính trị, xã hội của đất nước. Để phát triển nông nghiệp hiện đại cần phải huy động vốn từ nhiều nguồn khác nhau và sử dụng các nguồn vốn này sao cho đạt hiệu quả cao nhất[1]. Thực tiễn các nước trên thế giới đã chứng minh chỉ có thể phát triển kinh tế khi quốc gia đó đã có được an ninh lương thực.

Ở Việt Nam trong những năm qua, Đảng và Nhà nước cũng đã từng “coi trọng công nghiệp hoá - hiện đại hoá, phát triển nông nghiệp là nhiệm vụ cực kỳ quan trọng cả trước mắt và lâu dài, là cơ sở để ổn định tình hình kinh tế, chính trị xã hội, củng cố liên minh giai cấp”; Hội nghị lần thứ 7 ban chấp hành Trung ương khóa X cũng đã ban hành Nghị quyết số 26/NQ-TW về “nông nghiệp, nông dân, nông thôn” và đã đạt được những thành tựu nhất định về mọi mặt.

Phú Bình là một huyện nằm ở phía Nam của tỉnh Thái Nguyên, cách thành phố Thái Nguyên khoảng 26 km. Về kinh tế, Phú Bình vẫn là huyện nông nghiệp là chính, nông nghiệp chiếm tỷ trọng lớn trong cơ cấu kinh tế của huyện và là một trong những vùng chủ yếu cung cấp lương thực, thực phẩm cho khu vực thành phố Thái Nguyên và các huyện lân cận. Vì vậy phát triển nông nghiệp được coi là nhiệm vụ quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế của huyện. Việc sử dụng hiệu quả các nguồn vốn đầu tư vào sản xuất nông nghiệp lại càng có ý nghĩa to lớn cho phát triển kinh tế của huyện. Ở bài báo này tác giả sẽ đề cập đến vấn đề sử dụng hiệu quả các nguồn vốn đầu tư cho sản xuất nông nghiệp của huyện Phú Bình nhằm đưa ra những giải pháp tối ưu cho giai đoạn tiếp theo, giai đoạn 2017- 2020.

2. Nội dung

2.1. Khái quát về huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên

Phú Bình là một huyện trung du miền núi nằm về phía Nam của tỉnh Thái Nguyên, với tổng diện tích tự nhiên là: 243,37 km², gồm 20 đơn vị hành chính (một thị trấn và 19 xã, trong đó có 7 xã miền núi). Dân số 148.260 người (năm 2019), mật độ dân số 595 người/km² [2]. Phú Bình tiếp giáp với nhiều tỉnh và các huyện trong tỉnh nhất là thành phố Thái Nguyên - Trung tâm kinh tế văn hóa chính trị nên có điều kiện thuận lợi để giao lưu với các tỉnh, huyện lân cận và có điều kiện thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội, hội nhập với các vùng lân cận cũng như với cả nước.

Về mặt tự nhiên, Phú Bình có nhiều điều kiện để phát triển kinh tế: Địa hình huyện Phú Bình tương đối bằng phẳng, diện tích đất có độ dốc thấp, nhiều đồi núi thấp, khí hậu, độ ẩm và lượng mưa tương đối thích hợp cho việc trồng các loại trồng như cây ăn quả và rau củ... *Đất đai*: Phú Bình có nhiều loại đất nhưng phân bố không tập trung. Nhìn chung đất đai của huyện được đánh giá có chất lượng không cao, nghèo chất dinh dưỡng, khả năng giữ nước và giữ ẩm kém, độ mùn thấp chỉ từ 0,5% đến 0,7%, độ PH cao từ 4 đến 5[6] nên hiệu quả sản xuất nông nghiệp không cao. Tuy nhiên sự đa dạng về chủng loại lại có ý nghĩa lớn trong việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng tạo ra sự đa dạng trong nông nghiệp...

2.2. Thực trạng ngành nông nghiệp và sử dụng vốn đầu tư để phát triển nông nghiệp ở huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên

2.2.1. Thực trạng ngành nông nghiệp huyện Phú Bình

Phú Bình từ lâu đã được biết đến như là một huyện nông nghiệp nghèo nàn và lạc hậu vào bậc nhất của tỉnh Thái Nguyên. Trước năm 2010, Phú Bình vẫn là một huyện nông nghiệp như vậy. Chỉ cho tới khi huyện nhận được sự quan tâm, giúp đỡ của Đảng, Nhà nước, tỉnh và các tổ chức... thì nông nghiệp mới có sự khởi sắc thông qua việc thực hiện các kế hoạch 5 năm trong chiến lược phát triển kinh tế của huyện.

Giai đoạn từ năm 2015-2017, giá trị sản xuất ngành nông lâm nghiệp thủy sản trên địa bàn huyện bình quân tăng 4,81%, Điều đó được thể hiện rõ trong bảng 1:

Bảng 1. Giá trị sản xuất ngành nông lâm nghiệp thủy sản huyện Phú Bình giai đoạn (2015-2017)
Đơn vị: Tỷ đồng

Giá trị \ Năm	2015	2017
Giá trị sản xuất ngành nông lâm nghiệp thủy sản	1859	2042
Giá trị sản xuất nông nghiệp (trồng trọt và chăn nuôi)	1771,9	1937,8
Giá trị sản xuất ngành chăn nuôi	1014,6	1145,4

Qua bảng số liệu ở bảng 1 cho thấy giá trị sản xuất ngành nông lâm nghiệp thủy sản huyện Phú Bình năm 2017 so với năm 2015 tăng 183 tỷ đồng; Trong đó ngành nông nghiệp chiếm tỷ trọng trên 95% cơ cấu toàn ngành, ngành Lâm nghiệp và thủy sản chiếm tỷ trọng dưới 5% tổng cơ cấu. Giá trị sản xuất nông nghiệp (trồng trọt và chăn nuôi) tăng 166 tỷ đồng. Trong nội ngành nông nghiệp huyện Phú Bình thì ngành chăn nuôi nhiều năm nay đều chiếm ưu thế và có tỷ trọng lớn trong cơ cấu ngành nông nghiệp, giá trị sản xuất ngành chăn nuôi cũng tăng đáng kể.

Với điều kiện địa hình chủ yếu là đồi núi thấp kiểu hình bát úp trải rộng khắp 7 xã miền núi là Tân Đức, Tân Hòa, Tân Thành, Tân Kim, Bảo Lý, Tân Khánh, Bàn Đạt đã tạo ưu thế cho các hộ gia đình, hợp tác xã chăn nuôi kết hợp với chồng cây lâm nghiệp, cây ăn quả, với sản phẩm chính hiện nay đang tập trung sản xuất là chăn nuôi lợn và gà đồi. Với những ưu thế về địa hình, thiên nhiên nên ngành chăn nuôi của huyện luôn dẫn đầu toàn tỉnh, là nơi cung cấp thực phẩm đầu vào cho thành phố Thái Nguyên, các huyện lân cận và các khu cụm công nghiệp, trong đó có khu công nghiệp Điềm Thụy. Tuy nhiên bên cạnh những mặt đạt được ngành chăn nuôi còn gặp nhiều khó khăn, rủi ro về thị trường, giá cả không ổn định, các trang trại, gia trại vẫn chủ yếu chăn nuôi tự phát, chưa hình thành liên kết chuỗi sản xuất, tiêu thụ, vì vậy trong giai đoạn cuối năm 2015 đến giữa năm 2017 giá lợn mất giá do cung lớn hơn cầu, đã làm cho nhiều hộ nông dân, các chủ trang trại, hợp tác xã lâm vào tình cảnh phá sản, sản xuất cầm chừng, không có khả năng tái đàn, đã ảnh hưởng rất lớn đến tốc độ tăng trưởng ngành nông nghiệp của huyện.

Ngành trồng trọt trong những năm qua đều phát triển ổn định bình quân tăng 1,97%, giá

trị sản xuất năm 2015 đạt 706,4 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 39,9% cơ cấu, đến năm 2017 đạt 734,5 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 37,9%. Trong những năm gần đây thực hiện chủ trương của tỉnh về thu hút đầu tư phát triển sản xuất công nghiệp, phát triển đô thị hóa... nhiều diện tích đất sản xuất nông nghiệp đã được nhà nước thu hồi để phục vụ xây dựng cơ sở hạ tầng khu công nghiệp, khu dân cư, đường giao thông. Vì vậy hàng năm diện tích đất nông nghiệp đều giảm, song giá trị sản xuất vẫn luôn tăng trưởng ổn định qua các năm, đạt được kết quả này là có sự chỉ đạo sát sao của lãnh đạo UBND huyện và phòng Nông nghiệp & PTNT huyện trong thực hiện Đề án tái cơ cấu ngành nông nghiệp của huyện. Nhằm nâng cao giá trị gia tăng, tạo ra sản phẩm hàng hóa, có năng suất, chất lượng, bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm, có khả năng cạnh tranh, nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống nhân dân, góp phần giảm nghèo, phát triển nông nghiệp bền vững, bảo vệ môi trường sinh thái, gắn với xây dựng nông thôn mới.

Ngành lâm nghiệp và ngành thủy sản mặc dù chiếm tỷ trọng thấp (khoảng 5%) trong cơ cấu ngành nông nghiệp, song qua các năm đều tăng trưởng cao, bình quân ngành lâm nghiệp tăng 17,21%, ngành thủy sản tăng 8,43%. Diện tích đất lâm nghiệp cả huyện tính đến thời điểm năm 2017 khoảng 5.530 ha, chủ yếu phân bố tập trung ở các xã miền núi có địa hình đồi núi thấp, toàn bộ diện tích này một phần thuộc nhà nước quản lý, một phần do nhân dân tự khai phá từ lâu đời, song hiện tại phần diện tích nhà nước quản lý cũng đã được ký hợp đồng giao khoán cho nhân dân để sản xuất canh tác, cây trồng chính nhân dân sản xuất là cây keo lai, cây thông. Người dân trồng keo lai chỉ khoảng 5 năm đã cho thu hoạch một lần, mang lại thu nhập rất cao cho các hộ gia đình. Sản phẩm keo khi thu hoạch được bán trực tiếp cho các cơ sở sản xuất gỗ ván ép, cho nhà máy sản xuất giấy, cung cấp làm giàn giáo cho các công trường xây dựng.... phải nói với ngành lâm nghiệp trên địa bàn huyện nay phát triển rất tốt, cho thu nhập ổn định [3].

2.2.2. Thực trạng sử dụng vốn đầu tư phát triển nông nghiệp ở huyện Phú Bình

Là một huyện nông nghiệp, mỗi năm huyện

Phú Bình đều nhận được một số nguồn vốn từ ngân sách nhà nước, tỉnh, huyện, xã, vốn đối ứng của nhân dân và các tổ chức khác nhau. Những nguồn vốn này được sử dụng vào nhiều lĩnh vực khác nhau, trong đó có một phần được sử dụng để đầu tư cho phát triển nông nghiệp. Giai đoạn 2015 đến năm 2017, tổng vốn huy động đầu tư cho sản xuất nông nghiệp trên địa bàn huyện đạt 850,52 tỷ đồng, trong đó chủ yếu là nguồn vốn đối ứng của nhân dân chiếm tỷ trọng lớn khoảng 77,62%; vốn ngân sách nhà nước, vốn doanh nghiệp, HTX, tổ chức kinh tế chiếm khoảng 22,38%4. Số liệu cụ thể được thể hiện trong bảng 2.

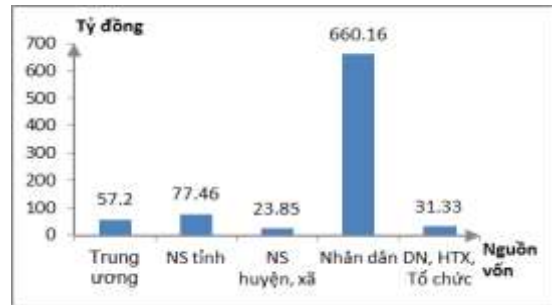
Bảng 2. Tổng nguồn vốn huy động đầu tư cho sản xuất nông nghiệp huyện Phú Bình giai đoạn 2015-2017

TT	Nguồn vốn (Đơn vị: Tỷ đồng)	Tổng số	Tỷ lệ phần trăm (%)
	Tổng cộng	850,52	100%
1	Trung ương	57,72	6,79
2	NS tỉnh	77,46	9,11
3	NS huyện, xã	23,85	2,80
4	Nhân dân	660,16	77,62
5	DN, HTX, Tổ chức	31,33	3,68

(Nguồn: Chi cục thống kê và Phòng Tài chính - KH huyện Phú Bình)

Hàng năm huyện Phú Bình nhận được các nguồn vốn đầu tư từ Trung Ương, ngân sách tỉnh, huyện, xã nhân dân và các tổ chức... Tuy nhiên số tiền vốn là không lớn và có xu hướng giảm, giảm mạnh ở lĩnh vực nguồn vốn nhân dân đối ứng, năm 2015 đạt giá trị 340,66 tỷ đồng, đến năm 2017 còn 168,8 tỷ đồng. Bình quân giai đoạn 2015 - 2017 tổng nguồn vốn đầu tư cho sản xuất nông nghiệp giảm 29,6 % so với giai đoạn trước. Nguyên nhân dẫn đến nguồn vốn đầu tư giảm trong giai đoạn (2015-2017): Thứ nhất, Phú Bình là một huyện nông nghiệp, ngành chăn nuôi vẫn chiếm tỷ trọng lớn khoảng 60% trong nội ngành nông nghiệp, chủ yếu là chăn nuôi lợn; Thứ hai, do công tác quy hoạch ngành chăn nuôi chưa được trú trọng quan tâm, chưa kịp thời, dẫn đến nhiều hộ gia đình, nhiều trang trại, gia trại chăn nuôi tự phát, không hình thành liên kết chuỗi, thị trường tiêu thụ không ổn định; Thứ ba, do từ giữa năm 2016 đến hết năm 2017 do giá thịt lợn giảm nhiều hơn, các trang trại, gia trại, hộ chăn nuôi nhỏ lẻ không

bán được lợn, nhiều trường hợp lâm vào tình cảnh phá sản, chăn nuôi cầm chừng để đợi giá lợn tăng. Chính nguyên nhân này dẫn đến nguồn vốn đầu tư cho nông nghiệp trong năm 2017 giảm mạnh. Tuy nhiên nguồn vốn ngân sách nhà nước, các tổ chức, hợp tác xã trong giai đoạn này vẫn tăng, chủ yếu đầu tư vào cánh đồng mẫu lớn, các hợp tác xã đầu tư vào nông nghiệp công nghệ cao....

Biểu đồ 1. Biểu đồ nguồn vốn huy động đầu tư cho sản xuất nông nghiệp huyện Phú Bình giai đoạn 2015-2017

Là một huyện tỷ lệ các hộ làm nông nghiệp khá lớn so với các huyện trong tỉnh. Do vậy ngân sách của tỉnh năm 2017 đã dành 40,24 tỷ đồng để đầu tư cho sản xuất nông nghiệp huyện Phú Bình chiếm tỷ lệ 23,8 % tổng số vốn cho sản xuất nông nghiệp. Như vậy đã thấy được sự quan tâm của tỉnh đối với sự phát triển nông nghiệp của huyện Phú Bình.

2.2.3. Kế hoạch sử dụng các nguồn vốn của huyện Phú Bình giai đoạn 2015-2017

+ Sử dụng xây dựng cơ sở hạ tầng giao thông nội đồng cho sản xuất nông nghiệp

Trên cơ sở kế hoạch phát triển giai đoạn 2015-2017 huyện Phú Bình đã có giải pháp để huy động tốt nhất các nguồn lực để đầu tư hạ tầng giao thông nội đồng trên địa bàn huyện. Tổng nguồn vốn đầu tư cho lĩnh vực giao thông nội đồng phục vụ cho sản xuất nông nghiệp giai đoạn 2015-2017 đạt 65,1 tỷ đồng trong đó: Vốn ngân sách trung ương hỗ trợ thông qua chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, chương trình 135 đạt 3,7 tỷ đồng, chiếm 5,7% cơ cấu. Vốn ngân sách tỉnh 3 năm hỗ trợ đạt 25,59 tỷ đồng, chiếm tỷ lệ cao nhất 39,3%. Trong các năm 2015, 2016 UBND tỉnh chủ yếu hỗ trợ một phần kinh phí không lớn bằng xi măng và ngân sách theo đề án xây dựng nông thôn mới, chương trình 135 để xây dựng các

tuyến đường giao thông nội đồng và các tuyến đường vào khu sản xuất tập trung. Đến năm 2017 UBND huyện Phú Bình đã mạnh dạn đề xuất với UBND tỉnh xin làm thí điểm thực hiện mô hình dồn điền đổi thửa tại 3 xã Xuân Phương, Úc Kỳ và Tân Đức, để thuận tiện cho việc sản xuất, áp dụng các phương tiện cơ giới hóa vào sản xuất, để án dồn điền đổi thửa được UBND tỉnh hỗ trợ 20,4 tỷ đồng để xây dựng các tuyến đường giao thông, san lấp mặt bằng các cánh đồng thực hiện dồn điền đổi thửa, hiện nay việc canh tác và sản xuất ở những cánh đồng này rất thuận lợi, đã có các nhà đầu tư đến đặt vấn đề với nhân dân thuê lại diện tích đất nông nghiệp để làm vùng sản xuất nguyên liệu phục vụ cho sản xuất nông nghiệp theo hướng xuất khẩu. Do nguồn vốn ngân sách huyện rất khó khăn, trong khi đó nhiều lĩnh vực an sinh xã hội cấp thiết cần phải đầu tư, vì vậy trong 3 năm nguồn vốn ngân sách huyện, xã đầu tư đạt 11,25 tỷ đồng, chiếm tỷ lệ 17,3%. Nguồn vốn huy động từ đối ứng của người dân bằng tiền, vật liệu xây dựng, nhân công lao động trong 3 năm qua đạt 24,6 tỷ đồng, chiếm 37,8% cơ cấu, chính sách đầu tư đường giao thông nội đồng và thực hiện dồn điền đổi thửa được nhân dân đồng thuận cao và ủng hộ, trong giai đoạn 2018-2020 huyện Phú Bình vẫn đang tiếp tục triển khai hỗ trợ xi măng cho nhân dân từng bước hoàn thiện cơ sở hạ tầng để phục vụ cho sản xuất nông nghiệp được tốt hơn [4].

+ Đầu tư hạ tầng thủy lợi.

Chỉ đạo tu sửa nạo vét kênh mương, điều tiết nước tưới đảm bảo phục vụ sản xuất. Rà soát kiểm tra các công trình hư hỏng cần cải tạo, sửa chữa triển khai xây dựng các công trình thủy lợi bằng các nguồn vốn được cấp. Tham mưu cho UBND huyện thực hiện đầu tư sửa chữa 48 công trình thủy lợi (gồm 02 đập chứa nước và 46 công trình kênh tưới), các công trình hoàn thành đưa vào sử dụng kịp thời phục vụ tưới tiêu cho sản xuất nông nghiệp trên địa bàn. Duy trì chế độ trực ban 24/24h theo quy định, theo dõi diễn biến tình hình thời tiết bất thường, các sự cố do thiên tai gây ra, tham mưu kịp thời các văn bản triển khai, phòng chống và khắc phục hậu quả thiên tai với tổng nguồn vốn đầu tư cho hạ tầng thủy lợi phục vụ sản xuất nông nghiệp

trên địa bàn huyện giai đoạn 2015-2017 đạt 97,68 tỷ đồng. Trong đó: Nguồn vốn ngân sách tỉnh chiếm tỷ trọng lớn nhất 48,25%; nguồn vốn ngân sách trung ương chiếm 36,34% [2], còn lại là từ vốn của huyện, xã, nhân dân, tổ chức...

+ Sử dụng vốn đầu tư trực tiếp cho sản xuất nông nghiệp

Sử dụng nguồn vốn đầu tư trực tiếp cho sản xuất nông nghiệp tại huyện Phú Bình bao gồm sử dụng cho giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, thuê nhân công, máy móc, và thu hoạch,...

Trong giai đoạn 2015-2017 tổng nguồn vốn đầu tư trực tiếp cho sản xuất nông nghiệp đạt 687,7 tỷ đồng, trong đó nguồn vốn nhân dân đối ứng chiếm tỷ trọng trên 90%, nguồn vốn ngân sách nhà nước, các tổ chức chiếm khoảng 8% trong đó phân bổ cho cụ thể từng ngành là thể hiện rõ qua bảng 3:

Bảng 3. Sử dụng vốn đầu tư cho sản xuất nông nghiệp theo ngành giai đoạn 2015-2017 huyện Phú Bình

TT	Ngành	Tổng số (Tỷ đồng)	Tỷ lệ phần trăm (%)
	Tổng cộng:	687,70	100,00
1	Trồng trọt	193,61	28,15
2	Chăn nuôi	430,87	62,65
3	Dịch vụ	11,22	1,63
4	Lâm nghiệp	11,68	1,70
5	Thủy sản	40,32	5,86

(Nguồn: Chi cục Thống kê và Phòng Tài chính - KH huyện Phú Bình)

Tình hình sử dụng vốn đầu tư cho sản xuất nông nghiệp theo ngành giai đoạn 2015-2017 có giảm đi chút ít: Ngành chăn nuôi năm 2015 là 216 tỷ đồng đến năm 2017 giảm xuống còn 14,78 tỷ đồng, giảm 73,8%, kéo theo đó ngành dịch vụ cũng giảm 38,7%; ngành trồng trọt giảm 8,6%, lý do năm 2017 nhiều diện tích đất nông nghiệp được thu hồi chuyển sang đất công nghiệp, khu dân cư, do thu nhập từ nông nghiệp thấp nhiều lao động đã bỏ nông nghiệp đi tìm việc làm ở các khu công nghiệp và chuyển sang các lĩnh vực hoạt động kinh tế khác.

Mặc dù còn gặp nhiều khó khăn song với sự quyết tâm của cả hệ thống chính trị, sự đồng thuận nhất trí cao của nhân dân các dân tộc trong huyện, tình hình sản xuất nông nghiệp

tiếp tục thu được những thắng lợi quan trọng. Các chỉ tiêu hoàn thành và hoàn thành vượt mức kế hoạch, trong đó nhiều chỉ tiêu đạt cao như: sản lượng lương thực cây có hạt, diện tích trồng rừng, sản lượng thịt hơi xuất chuồng... Công tác dồn điền đổi thửa được triển khai có hiệu quả tại xã Tân Đức, Xuân Phương và Úc Kỳ. Trong chăn nuôi thực hiện tốt công tác tiêm phòng, vệ sinh thú y, công tác kiểm soát, vận chuyển, không có dịch bệnh nguy hiểm xảy ra. Thực hiện đầy đủ chính sách hỗ trợ sản xuất nông nghiệp, tích cực thực hiện tuyên truyền, tập huấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật trong sản xuất nên vẫn đạt được kết quả tốt.

2.2.4. Kết quả thực hiện một số chỉ tiêu kinh tế xã hội huyện Phú Bình

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của Huyện ủy, HĐND, UBND huyện và sự nỗ lực phấn đấu của nhân dân các dân tộc huyện Phú Bình trong những năm qua tình hình kinh tế - xã hội huyện Phú Bình đạt được nhiều kết quả khá, thu nhập bình quân đầu người năm 2015 đạt 33 triệu đồng/người/năm đến năm 2017 đạt 46 triệu đồng/người/năm, bình quân tăng 18,1%, đã góp phần cải thiện chất lượng cuộc sống và nâng cao đời sống nhân dân. Sản xuất nông nghiệp phát triển theo hướng tăng năng suất, chất lượng và sản xuất hàng hóa. Giá trị sản xuất nông nghiệp tăng trưởng bền vững theo hướng nâng cao giá trị sản xuất trên một ha đất trồng trọt, năm 2015 giá trị sản xuất nông nghiệp đạt 1.859 tỷ đồng, đến năm 2017 đạt 2.042 tỷ đồng (tăng 183 tỷ đồng), tốc độ tăng trưởng trong lĩnh vực nông nghiệp bình quân đạt 4,8%/năm. Tổng sản lượng lương thực cây có hạt luôn đứng trong top đầu của tỉnh, năm 2015 đạt 80.237 tấn; Giá trị sản xuất trên đất nông nghiệp trồng trọt năm 2017 đạt 88 triệu đồng/ha/năm, bình quân tăng 3,6% qua các năm[6]. Huyện đã xây dựng thành công nhãn hiệu “*Lúa nếp thâu dầu*”, “*Gà đồi Phú Bình*”. Tính đến hết năm 2017 toàn huyện đã có 10/19 xã đạt chuẩn xây dựng về nông thôn mới, hệ thống cơ sở hạ tầng từng bước được quan tâm xây, thông qua chương trình xây dựng nông thôn mới nhiều mô hình sản xuất, hợp tác xã sản xuất nông nghiệp theo chuỗi đã được hình thành và đi vào sản xuất, như: hợp tác xã rau sạch xã Nhã Lộng, hợp tác xã Ngựa Bạch xã Dương Thành, hợp tác xã nuôi Hươu

xã Tân Hòa, hợp tác xã sản xuất lúa hữu cơ xã Tân Đức... đồng thời đề nghị UBND tỉnh xin thực hiện điểm mô hình dồn điền đổi thửa tại 3 xã Tân Đức, Úc Kỳ, Xuân Phương với tổng diện tích thực hiện trên 150ha, đã được nhân dân 3 xã đồng thuận thực hiện xong trong năm 2017. Sau khi thực hiện xong việc dồn điền đổi thửa đã thu hút được 01 doanh nghiệp là Tập đoàn Quế Lâm vào liên kết để sản xuất lúa gạo hữu cơ tại cánh đồng mẫu lớn của xã Tân Đức, hàng năm số lượng gạo hữu cơ sản xuất theo quy trình của tập đoàn Quế Lâm đều được thu mua với giá trị cao ngay tại bờ, tuy nhiên mô hình liên kết sản xuất này còn ở quy mô nhỏ, nhiều hộ gia đình vẫn quen lối sản xuất cũ lạm dụng nhiều phân hóa học và thuốc bảo vệ thực vật không tuân thủ quy trình sản xuất của nhà đầu tư. Do chưa có nhà doanh nghiệp là khâu bao tiêu kết nối trung gian giữa người sản xuất và tiêu dùng, nên sản phẩm nông nghiệp sản xuất ra vẫn chịu chi phối bởi quy luật được mùa thì mất giá, nhiều hộ gia đình không còn mặn mà với việc sản xuất nông nghiệp, mà chủ yếu là giữ đất, đối tượng lao động trong nông nghiệp hiện nay chủ yếu là người già, phần lớn lực lượng lao động có sức khỏe, tuổi đời còn trẻ họ chuyển sang làm những công việc khác có thu nhập cao hơn như công nhân các khu công nghiệp, đi xây dựng, đi xuất khẩu lao động... điều đó đã làm cho lao động nông nghiệp trong các năm qua giảm dần, lao động phi nông nghiệp tăng dần. Trước thực tình trạng trên trong năm qua huyện Phú Bình đã tập trung thu hút mời gọi các nhà đầu tư vào lĩnh vực sản xuất nông nghiệp, kết quả đến nay đã thu hút được 01 doanh nghiệp vào đầu tư lĩnh vực giết mổ gia súc, gia cầm, tiến độ dự án đã đi vào hoạt động bình quân mỗi ngày giết mổ và cung ứng ra thị trường khoảng 2 tấn thịt lợn; 01 doanh nghiệp đầu tư vào lĩnh vực thu gom, bảo quản và xuất khẩu rau, củ quả, tiến độ đến nay dự án vẫn đang trong giai đoạn giải phóng mặt bằng và xây dựng nhà máy.

Các chính sách về đào tạo nghề, tạo việc làm làm mới cho lao động địa phương, chính sách hỗ trợ phát triển kinh tế hướng tới thoát nghèo được UBND huyện triển khai rất tích cực đồng bộ, đạt kết quả tốt. Chính sách việc làm đã chỉ đạo các cơ quan chuyên môn phối hợp liên kết với các trung tâm tổ chức đào tạo nghề, các doanh nghiệp tuyển dụng lao động trong nước và xuất khẩu đi nước ngoài,

kết quả trong 3 năm từ 2015 đến 2017 đã tạo việc làm mới cho 9.720 lao động (trong đó: đưa người đi lao động ở nước trên 300 người). Tập trung hỗ trợ vốn cho các hộ nghèo thông qua ngân hàng chính sách xã hội huyện, hỗ trợ phát triển sản xuất qua các chương trình nông thôn mới, chương trình 135, số hộ thoát nghèo hằng năm đã tăng lên, đời sống nhân dân từng bước được cải thiện, tỷ lệ hộ nghèo năm 2015 giảm 3,3%, đến năm 2017 giảm được 2,1% [5].

2.3. Định hướng tiếp theo cho giai đoạn (2017-2020)

Phát huy những mặt đạt được và khắc phục những điểm còn vướng mắc, trong báo cáo tổng kết thực hiện giai đoạn 2015-2017 và phương hướng phát triển cho giai đoạn 2017-2020 về cơ bản vẫn thực hiện theo những kế hoạch mà huyện đã đề ra. Tuy nhiên cần có những biện pháp linh hoạt và mềm dẻo hơn trong quá trình thực hiện. Về phương pháp và hình thức sử dụng vốn đa số khi được hỏi về việc sử dụng vốn đầu tư cho sản xuất nông nghiệp tại huyện Phú Bình và phỏng vấn chuyên sâu, khảo sát 120 cán bộ trong quá trình sử dụng nguồn vốn tại huyện Phú Bình cho thấy việc sử dụng nguồn vốn đầu tư cho các hạng mục đã đúng và phù hợp với yêu cầu cụ thể của huyện. Sử dụng có kế hoạch, công khai, đúng mục đích.

Thông qua các ý kiến đánh giá về việc sử dụng nguồn vốn cho sản xuất nông nghiệp của các cán bộ trực tiếp sử dụng và quản lý các nguồn vốn cho sản xuất nông nghiệp cho thấy hiệu quả của việc sử dụng nguồn vốn cho sản xuất nông nghiệp là khá cao và khá hiệu quả. Sử dụng nguồn vốn của trung ương, tỉnh, huyện, nguồn vốn huy động từ người dân và các tổ chức xã hội là khá hợp lý làm cho nông nghiệp của Phú Bình ngày càng phát triển, đạt được nhiều thành quả có giá trị. Vì vậy vẫn đồng ý với quan điểm vẫn thực hiện theo kế hoạch mà giai đoạn 2015-2017 đã thực hiện.

2.4. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp huyện Phú Bình giai đoạn 2017-2020

Xuất phát từ thực trạng trên tác giả xin đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp huyện Phú Bình như sau:

** Tập trung nguồn lực cho phát triển kinh tế nông nghiệp.* Nâng cao nhận thức vai trò phát triển nông nghiệp bền vững, từ đó có những định hướng, chính sách đúng đắn và quán triệt thực hiện. Mặc dù hiện nay huyện Phú Bình đang chuyển đổi cơ cấu sang đầu tư cho công nghiệp và dịch vụ, có những năm mức đầu tư cho nông nghiệp còn thấp chưa tương xứng với vai trò, vị trí và đóng góp của nó vào phát triển kinh tế xã hội của huyện. Do vậy, trong thời gian đến cần xác định đúng nhu cầu vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp và có định hướng, chính sách đúng đắn để thực hiện đầu tư vốn phát triển nông nghiệp hợp lý nhằm nâng cao thúc đẩy phát triển nông nghiệp bền vững, giải quyết tốt các vấn đề về an toàn môi trường ngay trong công tác quy hoạch và điều hành.

** Tập trung nguồn lực khoa học và công nghệ cho nông nghiệp.* Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất kỹ thuật, ứng dụng khoa học - công nghệ hiện đại, công nghệ sinh học, thủy lợi hóa, cơ giới hóa, thông tin hóa. Sử dụng công nghệ cao, thân thiện với môi trường trong đầu tư phát triển nông nghiệp nhằm phát triển nông nghiệp bền vững. Trong đó, tập trung đầu tư xây dựng các khu nông nghiệp công nghệ cao, đẩy mạnh xúc tiến đầu tư thành lập khu công nghệ cao của tỉnh, hỗ trợ đầu tư các doanh nghiệp nông nghiệp sử dụng công nghệ cao. Ưu tiên hỗ trợ đầu tư các máy móc, thiết bị công nghệ cho nông nghiệp và khu vực nông thôn, đẩy nhanh đầu tư xây dựng các khu nông nghiệp công nghệ cao, thực hiện tốt mô hình cánh đồng mẫu lớn.

** Huy động vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp.* Nhu cầu vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp hàng năm rất lớn so với khả năng nguồn lực của huyện. Do vậy, cần có các giải pháp đa dạng trong huy động vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp, vừa ưu tiên đầu tư vốn nhà nước, vừa khuyến khích thu hút vốn đầu tư từ các thành phần kinh tế khác tham gia, thực hiện tốt chủ trương hợp tác giữa nhà nước và tư nhân trong huy động vốn đầu tư phát triển, nguồn vốn đầu tư công tập trung cho đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng nông nghiệp. Thu hút vốn đầu tư trực tiếp vào các dự án phát triển cây trồng, vật nuôi, chế biến nông sản xuất khẩu. Đồng thời kêu gọi các nguồn vốn tài trợ của các tổ chức, cá nhân hỗ trợ xây dựng cơ sở hạ tầng nông thôn, tạo việc làm, xóa đói, giảm nghèo. Phát triển

doanh nghiệp, hợp tác xã, trang trại nông nghiệp, nông hộ và các cơ sở sản xuất nông nghiệp huyện Phú Bình. Đẩy mạnh cải cách hành chính, tạo điều kiện thuận lợi cho các thành phần kinh tế phát triển. Phát triển hệ thống tài chính, ngân hàng trợ giúp phát triển nông nghiệp, phát triển nguồn nhân lực cung cấp cho các tổ chức, cơ sở sản xuất kinh doanh nông nghiệp, hỗ trợ các tổ chức, cơ sở này phát triển thông qua nguồn ngân sách nhà nước.

** Giải pháp sử dụng vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp.* Trong thời gian tới cần rà soát, bổ sung, điều chỉnh kịp thời danh mục các dự án đầu tư, danh mục các dự án ưu tiên đầu tư do Nhà nước thực hiện trên địa bàn huyện đến năm 2020, thậm chí là đến năm 2030. Trong đó phân kỳ, phân nguồn vốn và phân công trách nhiệm thực hiện cụ thể. Rà soát, tổng hợp và có kế hoạch giải quyết dứt điểm những tồn đọng trong huy động và sử dụng vốn đầu tư công.

Lồng ghép, phối hợp các nguồn vốn khác để phát huy hiệu quả các nguồn vốn, tránh trùng lặp, giảm bớt đầu mối và tập trung nguồn lực cho mục tiêu cần ưu tiên. Bố trí vốn cho công trình phải tập trung, có trọng điểm, phù hợp với khả năng nguồn vốn cân đối hàng năm. Đầu tư cho sản xuất nông nghiệp từ chủ trương, chính sách đến quy hoạch, kế hoạch và tổ chức quản lý việc sử dụng vốn Đầu tư cho sản xuất nông nghiệp đảm bảo giảm thiểu chi phí, thời gian nhưng vẫn đảm bảo mục tiêu Đầu tư cho sản xuất nông nghiệp phục vụ mục tiêu phát triển nông nghiệp bền vững.

** Giải pháp quản lý vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp.* Điều chỉnh chu trình chính sách vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp. Xây dựng, hoàn thiện và tổ chức thực hiện có hiệu quả các quy hoạch liên quan đến lĩnh vực nông nghiệp, đầu tư phù hợp với Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội huyện Phú Bình. Thực hiện cải cách hành chính, tạo môi trường đầu tư thông thoáng. Các ngành, các cấp chủ động xây dựng chương trình, đề án cải cách hành chính, đổi mới và phát triển tổ chức, đẩy nhanh giải quyết thủ tục hành chính, nâng cao chất lượng công việc.

** Tổ chức kiểm tra, giám sát, đánh giá công tác huy động và sử dụng vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp*

Tăng cường công tác giám sát, đánh giá đầu

tư trong lĩnh vực nông nghiệp đảm bảo hoạt động đầu tư theo đúng mục tiêu, định hướng phát triển kinh tế - xã hội, quy định pháp luật về đầu tư, giúp các cơ quan quản lý nhà nước về đầu tư nắm bắt kịp thời và đánh giá đúng tình hình, kết quả hoạt động đầu tư và những tồn tại, khó khăn trong đầu tư để có biện pháp điều chỉnh thích hợp, phát hiện và ngăn chặn kịp thời những sai phạm và tiêu cực trong quá trình thực hiện đầu tư. Phát huy quyền làm chủ của người dân, cộng đồng trong việc giám sát, đánh giá đầu tư về nông nghiệp.

3. Kết luận

Sử dụng hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp có vai trò rất quan trọng nhằm đem lại hiệu quả cho hoạt động sản xuất nông nghiệp hiện nay của huyện Phú Bình. Có thể thấy hiệu quả của việc huy động và sử dụng vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp được thể hiện theo ba mặt: kinh tế, xã hội và môi trường.

Để nâng cao hiệu quả sử dụng vốn đầu tư cho sản xuất nông nghiệp tại huyện Phú Bình theo tác giả cần phải được quan tâm hơn nữa để huy động tổng lực các nguồn vốn và sử dụng một cách hiệu quả với nhiều giải pháp đồng bộ để nâng cao hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp.

Thực hiện tốt phương án sản xuất nông lâm nghiệp và thủy sản vụ xuân trong các giai đoạn tiếp theo nhằm đưa sản xuất nông nghiệp huyện Phú Bình xứng tầm với quy mô và vị thế của huyện.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Trần Viết Nguyên, *Nâng cao hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp tỉnh Thừa Thiên Huế*, Luận án tiến sĩ kinh tế, Đại học Kinh tế Huế, 2015.
- [2]. Phòng thống kê huyện Phú Bình, *Niên giám thống kê huyện Phú Bình từ năm 2015-2017*.
- [3]. Phòng Nông nghiệp huyện Phú Bình, *Báo cáo phát triển ngành nông nghiệp huyện Phú Bình và xây dựng kênh mương, hồ đập, trạm bơm từ năm 2015-2017*.
- [4]. Phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện Phú Bình, *Báo cáo kết quả xây dựng giao thông nông thôn trên địa bàn huyện các năm 2015-2017*.
- [5]. Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện Phú Bình, *Báo cáo huy động nguồn vốn đầu tư cho phát triển kinh tế xã hội trên địa bàn*.
- [6]. Ủy ban nhân dân huyện Phú Bình, *Báo cáo "Kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế-xã hội" các năm từ 2015 tới năm 2017 và "Phương hướng nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016-2020*.